

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 22733-2026

Medewerker	:	Michel Bruggeman
Team	:	Werk, Inkomen en Zorg
Datum	:	31 mei 2026
Portefeuillehouder	:	wethouder Herman Engberink

BIJLAGEN: ☒ Raadsinformatiebrief Vangnetregeling Participatiewet 2025
AFSTEMMING MET Wethouder Herman Engberink
☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
ONDERWERP Vangnetregeling Participatiewet 2025 beantwoording schriftelijke vragen gemeenteraad

BESLUIT burgemeester en wethouders

De raad via bijgaande raadsinformatiebrief te informeren over de beantwoording van de gestelde vragen over de Vangnetregeling Participatiewet 2025.

SAMENVATTING

In de oordeelsvormende raadsvergadering op 26 mei 2026 zijn er vragen gesteld over de Vangnetregeling Participatiewet 2025 waarbij is afgesproken dat de beantwoording plaatsvindt voor de besluitvormende raadsvergadering op 15 juni 2026. Het college beantwoordt deze vragen via de meegestuurde raadsinformatiebrief.

AANLEIDING

In de oordeelsvormende raadsvergadering op 26 mei 2026 zijn er vragen gesteld over de Vangnetregeling Participatiewet 2025 waarbij is afgesproken dat de beantwoording plaatsvindt voor de besluitvormende raadsvergadering op 15 juni 2026. Het college beantwoordt deze vragen via de meegestuurde raadsinformatiebrief.

BEOOGD RESULTAAT

De gestelde vragen vanuit de gemeenteraad zijn beantwoord.

KADER

Vangnetregeling Participatiewet 2025

ARGUMENTEN VOOR

Vragen Pro Olst-Wijhe:

1. “Het is niet mogelijk om het beoogde effect op uitstroom exact te kwantificeren. Het is allereerst al een uitdaging om de uitstroom op hetzelfde niveau van 2025 te houden. Ook omdat er in 2025 ten opzichte van 2024 al een behoorlijke toename in de uitstroom heeft plaatsgevonden. Er is steeds meer ondersteuning (dus meer geld en capaciteit) nodig om mensen uit te laten stromen.”

Vraag: Kunt u dit onderbouwen? Kunt u inzicht geven over de afgelopen jaren in de relatie tussen beschikbare middelen en de uitstroom van mensen?

Reactie:

Er melden zich steeds meer inwoners met meervoudige complexe problematiek voor een uitkering. Naast het niet hebben van betaald werk en daarmee voldoende inkomen is er vaak ook sprake van psychische en lichamelijke klachten in combinatie met schuldenproblematiek. Het is gelet op deze situatie en de ongunstige concurrentiepositie ten opzichte van andere werkzoekenden voor deze inwoners dan ook lastig om een betaalde baan te vinden én te houden. Dit vraagt van ons integrale dienstverlening en vaak langdurige maatwerktrajecten en daarmee gepaard gaande kosten voordat er wellicht resultaat wordt geboekt.

Met andere woorden het investeren in inwoners verhoogt wel de kans op uitstroom maar het biedt gelet op hun vaak complexe situatie geen harde garanties dat zij ook daadwerkelijk gaan uitstromen uit de uitkering. Dit is uiteraard ook afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt. Vandaar dat in het Aanvraagformulier is opgemerkt dat het effect van de genomen maatregelen op de uitstroom niet exact valt te kwantificeren.

	2024	2025
Uitgaven re-integratie	€ 306.000	€ 311.000
Uitstroom Participatiewet, IOAW en IOAZ	46	56
Aantal inwoners met loonkostensubsidie aan het werk	63	68

Bij deze tabel wordt als referentiekader nog aangegeven dat de afgelopen jaren het aantal bijstandsgerechtigden dat uitstroomt naar werk ondanks de krapte op de arbeidsmarkt landelijk gezien is gedaald. Bij ons is er daarentegen sprake van een stijging en dat is dus een positief effect van de ingezette instrumenten.

2. “De ervaring leert, zowel lokaal als landelijk, dat mensen die al lange(re) tijd een uitkering hebben zeer moeizaam zullen uitstromen naar betaald werk.”

Kunt u inzicht geven in de maatregelen die u neemt om de uitkeringsduur te verkorten dan wel om de groep die langdurig uitkering krijgt te verkleinen? En kunt u inzicht geven in de mate waarin deze maatregelen effect hebben?

Reactie:

Allereerst wordt opgemerkt dat bij alle inwoners met een uitkering het uitgangspunt is dat wij hen zo kort mogelijk afhankelijk willen laten zijn van de uitkering. Daarnaast is het ook een feit dat de afgelopen jaren het aandeel van inwoners die langdurig in de uitkering zitten is toegenomen. Dit komt overeen met het landelijke beeld.

Hieronder staat een opsomming van de instrumenten die wij o.a. kunnen inzetten:

- Diagnose-instrumenten om competenties en drijfveren vast te stellen;
- Arbeidsbelastbaarheidsonderzoeken;
- Leer- werktrajecten (inclusief beheersing Nederlandse taal) bij diverse aanbieders;
- Loonkostensubsidies;
- Jobcoach;
- Beschut werk;
- Vrijwilligerswerk.

Hiernaast zetten wij indien noodzakelijk ook in op andere vormen van ondersteuning. Zo hebben veel inwoners met een uitkering te maken met problematische schulden en dan is het noodzakelijk om hier samen met de inwoner wat aan te gaan doen omdat het anders een grote belemmering kan zijn en blijven voor het (weer) betaald gaan werken.

De effecten van al deze instrumenten die ingezet worden ziet u deels terug in de toegenomen uitstroomcijfers en de toename van het aantal inwoners dat door middel van een loonkostensubsidie aan het werk is gegaan. Daarnaast is het percentage uitkeringsgerechtigden dat veelal geïsoleerd leeft in de afgelopen jaren flink afgenomen. Ze nemen vaker deel aan sociale activiteiten buiten de deur en zij hebben vaker een (leer/werk) traject om zich toch richting de arbeidsmarkt te ontwikkelen. Dit is een positieve ontwikkeling want door weer mee te doen in de maatschappij is de kans op andere problematiek zoals eenzaamheid en psychische problematiek minder groot. Dit is mede bereikt door de inzet van onze Consulente Werk.

ARGUMENT TEGEN

N.v.t.

RISICO'S

N.v.t.

FINANCIËN

N.v.t.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

PARTICIPATIE

N.v.t.

COMMUNICATIE

N.v.t.

PLANNING EN UITVOERING

Als u instemt met dit voorstel dan wordt de raadsinformatiebrief naar de gemeenteraad gestuurd.